

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Рекомендовано на засіданні
кафедри Фінанси, облік і аудит
протокол № 1 від 05.10.2022 р.



ФІНАНСИ
ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
СИЛАБУС

2022/2023 навч. рр.

Галузь знань	- 07 «Управління і адміністрування»
Спеціальність	- 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітні програми	управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	- перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	- 3 (90 годин)
Спікер курсу – Тройнікова Олена Миколаївна (канд. економ. наук, доцент), Контакти: +380934057543, e-mail: troinikova@ukr.net	
Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/ Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/ Додаткові інформаційні матеріали: http://metod.kart.edu.ua	

Підготовка фахівців, обізнаних із фінансовою діяльністю підприємств залізничного транспорту, ускладнюється недостатністю навчальної літератури, яка б урахувала специфіку перехідного періоду української економіки, законодавче і правове поле, в якому працюють вітчизняні залізниці.

Дані методичні вказівки складені з метою підвищення якості навчання студентів та регулярності їх індивідуальної роботи.

Рішення усіх задач дозволить студентам ознайомитися з практичними навичками розрахунків основних фінансових показників роботи залізниці.

та особливостей організації за умов існування розвинених фінансових ринків і розгалуженої системи міжнародних кредитно-фінансових інститутів.

Мета викладання дисципліни надання знань з теорії та практики організації фінансової діяльності підприємств залізничного транспорту.

Програма навчальної дисципліни "Фінанси залізничного транспорту" спрямована на придбання майбутніми спеціалістами знань з практичних питань організації фінансової діяльності підприємств залізничного транспорту.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів

Заплановані загальні компетентності (ЗК), спеціальні (фахові) компетентності (СК), результатами навчання (ПР):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансового аналізу діяльності підприємств залізничної галузі у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання засад фінансових відносин залізничного транспорту.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансового аналізу діяльності підприємств залізничного транспорту.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері

конкурентоспроможної політики ефективно господарюючих підприємств залізничного транспорту.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері організації та фінансового аналізу фінансів залізничного транспорту.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері аналізу

фінансової роботи залізничного транспорту.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансового аналізу діяльності підприємств залізничного транспорту.

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансового аналізу діяльності підприємств залізничної галузі у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері засад відносин залізничного транспорту.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері конкурентоспроможної політики ефективно господарюючих підприємств залізничного транспорту.

Р06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового аналізу діяльності підприємств залізничного транспорту та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансового аналізу діяльності підприємств залізничного транспорту.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання та фінансовий аналіз діяльності господарюючих підприємств залізничного транспорту.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансового аналізу діяльності підприємств залізничної галузі та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви бажаєте опанувати основи організації фінансів залізничного транспорту та його структурних підрозділів, об'єктивно оцінювати стан перспективи їх розвитку, які відбуваються у галузі, орієнтуватися в інформаційному просторі щодо формування доходів та прибутку залізниць України, ґрунтовно аналізувати і розуміти проблеми та тенденції розвитку залізниць України, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння сутності фінансів залізничного транспорту , а також зміст основних економічних категорій ,які характеризують фінанси залізничного транспорту . Курс присвячено вивченню сутності фінансів залізничного транспорту визначенню доходів залізниць їх розподілу між залізницями та структурними підрозділами , визначенню експлуатаційних видатків та собівартості пасажирських та вантажних перевезень ,визначенню прибутку та рентабельності залізниць та їх підрозділів.

Організація навчання

Мета викладання дисципліни надання теоретичних знань та практичних навичок що до організації фінансової діяльності залізниць та її структурних підрозділів.

Фінанси залізничного транспорту/схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Практичні заняття курсу передбачають методів визначення доходів залізниць експлуатаційних видатків та собівартості перевезень ,прибутку та рентабельності застосуванням інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні дисципліни «Фінанси залізничного транспорту» студенти зможуть застосувати, працюючи у державних установах, підприємствах різних форм власності й видів економічної діяльності. Вони можуть бути використані випускниками на посадах менеджерів у фінансових організаціях, фінансових консультантів, експертів, економістів, ризик-менеджерів, держслужбовців профільних установ.

Теми курсу

Змістовий модуль 1. Сутність фінансів підприємств залізничного транспорту. Фактори виробництва підприємств залізничної галузі.

Тема1. Організація фінансів підприємств залізничного транспорту

Тема 2 . Основні засоби та фінансування капітальних вкладень на залізничному транспорті

Тема 3 Оборотні засоби залізничного транспорту

Тема 4 Доходи залізниць

- Тема 5. Витрати залізничного транспорту
Тема 6. Собівартість продукції залізничного транспорту
Змістовий модуль 2. Грошово-фінансові взаємовідносини залізниць з іншими суб'єктами господарських відносин та державою
Тема 7. Система грошових розрахунків на залізничному транспорті
Тема 8. Грошові розрахунки за перевезення
Тема 9. Облік грошових коштів та розрахунків на залізничному транспорті
Тема 10. Внутрішньогосподарські розрахунки залізничного транспорту
Тема 11. Особливості фінансування підприємств залізничного транспорту
Тема 12 Джерела фінансування підприємств залізничного транспорту
Тема 13. Організаційно-методологічне забезпечення лізингових угод та їх використання у системі Укрзалізниці
Тема 14. Інвестування залізничної галузі
Тема 15. Фінансове планування на залізничному транспорті
Тема 16. Реформування залізничного транспорту України

Ресурси курсу

1. <http://metod.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)
2. <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);
3. <http://kmu.gov.ua> (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (КМУ));
4. <https://mtu.gov.ua/> (Міністерство інфраструктури України,УЗ);
5. <https://www.bank.gov.ua> (НБУ)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, іспит.

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>)

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів I і II за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Для контролю знань за практичною складовою дисципліни у вигляді письмової контрольної роботи. Письмові контрольні роботи – це ефективний метод перевірки й оцінки знань, вмінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей, що дає можливість у найбільш короткий термін одночасно

перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрями для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє пред'являти до всіх однакові вимоги й об'єктивно оцінювати результати навчання.

Перелік питань з курсу для підготовки до виконання контрольних завдань та письмових контрольних робіт наведено у Додатку 1.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 (2) семестр
відвідування занять		до 5 включно
активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5 включно
виконання поточних контрольних завдань		10
виконання письмових контрольних робіт протягом модулю		20
виконання та захист самостійних робіт відповідно до варіанту		20
підсумок		60

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана відповідно до встановленого терміну.

При заповненні екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Таблиця 1

за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E

НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Команда викладачів:

Тройнікова Олена Миколаївна (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-f-ua/kolektiv-kafedri-f-ua/trojnikova-o-m>) лектор з питань ринку цінних паперів в УкрДУЗТ. Кандидат економічних наук з 2006 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді при Українській державній академії залізничного транспорту за спеціальністю 08.07.04 - «Економіка транспорту і зв'язку», Доцент кафедри фінансів з 2006 р. Напрямок наукової діяльності: дослідження економічних питань залізничних процесів. Автор понад 100 наукових праць.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>